

ŚWIATOWY DZIEŃ MODLITWY

4 marca 2016

Przyjmując dzieci, Mnie przyjmujecie

INFORMACJE NA TEMAT KUBY

Flaga narodowa Kuby

Flagę Kuby charakteryzuje czerwony trójkąt z białą gwiazdą. Symbolizują wolność, równość i braterstwo, jak również przelaną krew w walce o niepodległość. Trzy niebieskie paski na białym tle odnoszą się do trzech ówczesnych prowincji Kuby.

Herb narodowy Kuby

W kubańskim herbie począwszy od góry widzimy pod wschodzącym słońcem położenie wyspy Kuba w Zatoce Meksykańskiej. Złoty klucz jest zapożyczony od herbu stolicy – Hawany. Krajobraz z palmą w prawym dolnym polu symbolizuje typową gospodarkę kraju- rolnictwo

KUBA – informacje ogólne

Oficjalna nazwa – Republika Kuby

Stolica – Hawana, z 2,241 miliona mieszkańców jest największym miastem na całych Karaibach.

Święto Narodowe – 1styczeń – rocznica zwycięstwa Rewolucji z 1959 roku.

Położenie – część Wielkich Antyli, graniczy na południu z Morzem Karaibskim, na północnym zachodzie z Zatoką Meksykańską i na północnym wschodzie z Oceanem Atlantyckim.

Klimat – podzwrotnikowy z dwoma porami: porą deszczową – gorącą i wilgotną (trwa od maja do października) i drugą porą z silnym cyklonami charakterystycznymi dla tej części Karaibów.

Geografia – Do państwa wyspowego Kuba obok głównej wyspy „Kuba” (długość 1.250 km, szerokość od 32 do 210 km) zalicza się również położona na południu „Isla de la Juventud” tzn. ‘wyspa młodych’ , jak również ok. 1600 małych, najczęściej niezamieszkałych wysp.

Forma rządów – jednopartyjny system z centralną władzą państw, nauki i społeczeństwa prowadzoną przez Komunistyczną Partię Kuby (PCC). W praktyce nie ma żadnego podziału władzy.

Administracja – Kuba podzielona jest na 15 prowincji oraz specjalny okręg administracyjny jakim jest „Isla de la Juventud”. Osobliwością jest baza Amerykańskiej Marynarki Wojennej w Zatoce Guantanamo, która dzierżawi ten teren na podstawie umowy z 1903 r.

Język – hiszpański (język urzędowy)

Ludność – ok. 11,4 miliona mieszkańców (stan z 2012 r.), z czego ok. 64,1 % „biali” (pochodzenie hiszpańskie ewentualnie europejskie); 26,6% metysów (przodkami ludność z Afryki, względnie Indianie i Europejczycy); 9,3% „czarni” (potomkowie dawnych niewolników z Afryki). Te dane liczbowe nie są bezdyskusyjne, ponieważ podczas spisu ludności, wiele wcześniejszych ciemnoskórych Kubańczyków zaliczyło się do „białych”

Religia – nie ma oficjalnych, aktualnych statystyk przynależności religijnej. Większość mieszkańców należy do kościoła rzymsko- katolickiego. Kolejną dużą grupę wyznaniową stanowią protestanci (prezbiterianie, metodyści, kościół episkopalny i wiele innych), natomiast małymi grupami wyznaniowymi są żydzi, muzułmanie oraz zielonoświątkowcy. Ważną rolę odgrywa afro-kubański kult „Santeria” (wywodzi się on z tradycyjnych wierzeń plemienia Joruba, którego członkowie pojawili się na Karaibach jako niewolnicy. Zwykle byli przymusowo chrzczeni w wierze rzymskokatolickiej. Misjonarze katoliccy starali się na ogół „wkomponować” wierzenia, jakie zastali, w nurt doktryny katolickiej. Zadania plemiennych bóstw przypisywano katolickim świętym oraz Maryi. Obecnie wielu członków wyznawców kultu wywodzi się z ludności chrześcijańskiej.

Mała historia Kuby – autor: Michael Huhn

Historia Kuby jest młoda, a właściwie znacznie młodsza niż historia północnej, środkowej, czy też południowej Ameryki, także młodsza od historii Afryki, Azji i Europy. Ślady archeologiczne na Kubie pozwalają datować zasiedlenie tych terenów na czas około 4 tysiąclecia przed Chrystusem, czyli około 6 tys. lat temu. Pierwszymi przybyszami byli Guanahatabejowie, następnie przybyła ludność indiańska – Sibinejowie i Tainowie.

Wszystko uległo zmianie, kiedy Krzysztof Kolumb w swojej pierwszej podróży do „Nowego Świata” przybił do brzegu Kuby w roku 1492. W 1511 r. w krótkim czasie następuje zdobycie wyspy przez Hiszpan. Wystarczyła tylko jedna generacja, aby później na wyspie nie było już prawie Indian, tzn. rdzennych mieszkańców. W następstwie podboju wyspy przez Hiszpan rozpoczęły się wojny. Rdzenni mieszkańcy stali się szybko niewolnikami, na których nakładano przymusowe, ciężkie roboty. Hiszpanie ponadto przywieźli ze sobą nieznaną chorobę, zwłaszcza odrę i ospę, w wyniku których tysiące Indian zmarło.

Kolonia hiszpańska

Dla większości Hiszpan, którzy przybywali na Kubę, stawała się ona „wyspą przejściową”. Poszukiwano przede wszystkim złota i srebra, które na przykład w Meksyku i Peru były w nieporównywalnie większych ilościach. Każda metoda w celu zdobycia majątku (np. kradzież) pozwalała na dużo łatwiejsze życie na kontynencie.

Szabrowniczy sposób życia, a do tego wysoka umieralność rdzennych mieszkańców Kuby spowodowała, że wyspa powoli stawała się słabo zaludniona. Miało to z pewnością ogólne znaczenie dla kolonii hiszpańskiej w Ameryce. Jedynie w porcie La Habana gromadziły się statki zwane „Srebrną flotą”, które eskortowały zdobycze i skarby Nowego Świata do Europy. W 1607 r. uznano La Habanę za stolicę Kuby oraz stała się siedzibą jednego z dwóch gubernatorów. Drugi z nich panował na wschodzie wyspy w Santiago de Cuba.

W 1791 roku w ówczesnej francuskiej części kolonii, na Dominikanie, w drodze zbrojnego powstania, niewolnicy stanowiący większość ludności wyspy, uniezależnili się od Francuzów. Po zwycięstwie nad armią napoleońską w 1804 r. utworzyli niepodległe „czarne” państwo zwane Haiti. Te wydarzenia miały wpływ również na Kubę. Kuba stała się tym, czym wcześniej była Dominikana. Hiszpanie zorganizowali na wyspie wielkie plantacje upraw trzciny cukrowej oraz tytoniu. Tym samym Kuba stała się największym eksporterem cukru i cygar na świecie. Dla „królestwa cukrowego” oraz upraw tytoniu w pierwszej połowie dziewiętnastego wieku zostało deportowanych na Kubę wielu Afrykańczyków, sprzedawanych jako niewolnicy. W 1886 r. było ich już ponad 700 tys. Ze względu na warunki w jakich przyszło im żyć, wielu niewolników uciekało w trudne do pokonania góry. Zbiegów

nazywano tym samym określeniem co uciekające domowe zwierzęta, czyli: „Cimarrón”.

Walka o niepodległość

W międzyczasie wszystkie kolonie hiszpańskie w środkowej i w południowej Ameryce uzyskały niepodległość. W roku 1844 również hiszpańska część Dominikany, po kilku nieudanych próbach, stała się niepodległa tworząc Republikę Dominikany. W drugiej połowie XIX w. tylko Kuba i Portoryko były ciągle zależne od Hiszpanii.

Na Kubie nie było jednomyślności jeśli chodzi o losy państwa. Jedni chcieli więcej samorządności pod koroną hiszpańską, inni marzyli o niezależnej republice, jeszcze inni dążyli do przyłączenia do USA, kolejni zaś chcieli pozostać przy Hiszpanii. Kilkakrotnie walczone o wyzwolenie, m.in. w latach 1868–1878 rozegrała się tzw. „Długa Wojna”, a na przełomie 1879/1880 tzw. „Krótka Wojna”. Jednak w obu zwyciężyły wówczas hiszpańskie wojska.

W roku 1895 jedną z głównych osób walczącą o niepodległość był pisarz i poeta Jose Martí, który w marcu tego roku wylądował wraz z przyjaciółmi na Kubie i jako przywódca i rzecznik rebeliantów. Walczył on w trzeciej wojnie o niepodległość. Zginął tego samego roku i stał się bohaterem narodowym. Przed śmiercią napisał szereg prac, w których nawoływał do niepodległości Kuby oraz równości społecznej.

W 1898 roku doszło do wojny pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Hiszpanią. Wojska amerykańskie zajęły wyspę. Po klęsce Hiszpanii Kuba uzyskała teoretycznie niepodległość pod egidą USA. Jednak Republika Kuby musiała przyjąć w ramach „wdzięczności” w uchwalonej w roku 1902 konstytucji szereg dodatków (np. tak zwaną Poprawkę Platt) dające amerykańcom daleko idące przywileje m.in. prawo USA do interwencji na Kubie. Oprócz tego Kuba musiała przyjąć dwie amerykańskie bazy wojskowe w zatoce w prowincji Gauntanamo. Kuba w ten sposób stała się Pseudo-Republiką zależną od łaski Waszyngtonu. Ambasador Stanów Zjednoczonych był de facto panującym ambasadorem. Dla bojowników o wolność i niepodległość Kuby był to szok, gdyż z kolonialnego panowania hiszpańskiego dostali się pod panowanie przedstawicieli amerykańskich. To bolesne rozczarowanie utkwіło głęboko w kubańskiej pamięci.

W 1933 roku grupa oficerów i kaprali kubańskich dokonała puczu aktualnej władzy – dyktatora Gerardo Machado y Moralesa. Kluczową rolę odegrał Fulgencio Batista. Po zwycięstwie nad dyktatorem nie zdecydował się wówczas Batista na objęcie władzy w państwie, obejmując funkcję dowódcy armii. Formalne rządy powierzył uległym prezydentom. Dopiero w roku 1940 objął oficjalnie urząd prezydenta, który sprawował przez cztery lata. Po tym czasie zmuszono go do opuszczenia Kuby, na którą wrócił w 1952 r. drugi raz dochodząc do władzy.

Kubańskie rewolucje

Opór przeciwko dyktaturze Batisty zataczał coraz szersze kręgi. W 1953 r. młody adwokat – Fidel Castro zorganizował nieudany atak na Koszary w Santiago. Przez rok był więziony, po czym udał się do Meksyku. Sukcesem okazała się druga próba, kiedy to w 1956 r. stanął na czele walki partyzanckiej (wraz z meksykańskimi uchodźcami). Obalił prezydenta i utworzył rząd.

W swoim programowym przemówieniu, osiem dni po wkroczeniu do Hawany, Castro przepowiadał: wolność prasy, zniesienie cenzury, żadnej dyktatury oraz żadnych tortur. W ustawie dotyczącej reform rolnictwa z 17 maja 1959 roku spełnił rewolucyjne nadzieje dzierżawców i osób pracujących na dniówki – wywłaszczenie wielkich posiadłości ziemskich. Jednym z pierwszych cieni Rewolucji były ataki zemsty domniemanych lub rzeczywistych popleczników reżimu Batisty, którzy bez postępowań sądowych lub wątpliwych wyroków kogoś stracili. Wyróżniał się tutaj główny odpowiedzialny za rewolucyjny trybunał – Che Guevara, charakteryzujący się nieubłagalną zaciekłością. W więzieniach La Cabana i w innych miejscach pozwolił on na rozstrzelanie setek bezbronnych. Stworzył również obozy dla „niemęskich” homoseksualistów, którzy wg Che nie pasowali do nowej, „czystej” Kuby. (Co ciekawe ten zbrodniarz później był kreowany na bohatera przez tych, którzy nie znali jego historii lub dla których był on w pewnym stopniu obojętny. Noszono m.in. jego wizerunki na t-shirtach). Opór przeciw rewolucji był bezwzględnie łamany. Ci rewolucjoniści, którzy nie chcieli postępować według myślenia Fidela Castro, byli eliminowani. Setki tysięcy Kubańczyków zbiegło w tym czasie do Stanów Zjednoczonych.

Droga do socjalizmu

Na skutek irytujących doświadczeń oraz w skutek wywłaszczenia amerykańskich obywateli i firm, Stany Zjednoczone nałożyły embargo handlowe wobec Kuby. Dodatkowo Stany Zjednoczone 17 kwietnia 1961 r. wywołały próbę inwazji kubańskich imigrantów na południową Kubę. Około 1300 uchodźców kubańskich, przy wsparciu ze strony CIA, wylądowało w Zatoce Świń, aby obalić rządy Fidela Castro. Próba się nie udała i poniesiono klęskę. Jednak Inwazja ta okazała się brzemienna w skutkach. Ten podwójny atak dokonany przez Stany Zjednoczone (militarny oraz gospodarczy) doprowadził Castro do innego supermocarstwa tamtych czasów czyli do Związku Radzieckiego. Po inwazji, już 1 maja 1961 roku Kuba ogłosiła się socjalistyczno-demokratycznym państwem. W kraju mnożyły się „zintegrowane rewolucyjne organizacje”, z których pochodziła założona w 1962 roku Zjednoczona Partia Kubańskiej Socjalistycznej Rewolucji (Partido Unido de la Revolución Socialista de Cuba, PURSC). Od 1965 nazywała się Komunistyczna Partia Kuby (Partido Comunista de Cuba PCC).

W październiku 1962 miał miejsce tzw. kryzys kubański. Nie powiodła się próba zainstalowania na Kubie wyrzutni rakiet z głowicami jądrowymi nakierowanych na USA. Natomiast jeszcze bardziej zbliżono się do Związku Radzieckiego, gdyż państwa bloku wschodniego odbierały zbiory cukru kubańskiego, na które ZSRR udzielało subwencji i dostarczało drogą morską.

Innym eksportowym produktem byli i są dobrze wykształceni kubańscy lekarze, którzy pracowali i nadal pracują w wielu najbiedniejszych regionach krajów Ameryki Łacińskiej (tam, gdzie miejscowi lekarze nie są w stanie pracować). Rozbudowa opieki zdrowotnej i systemu oświaty są najlepszym osiągnięciem kubańskiej rewolucji. Spadły wskaźniki analfabetyzmu oraz umieralności dzieci i matek, wzrosła przewidywana długość życia. Na Kubie również nie ma skrajnych kontrastów pomiędzy biedą i bogactwem. To odróżnia ją pozytywnie od pozostałych krajów Ameryki Łacińskiej.

Już żadnej zmiany

Po zburzeniu berlińskiego muru w 1989 roku, w jednej z kubańskich prowincji o nazwie Sancti Spiritus, w jej stolicy o tej samej nazwie, długi czas na jednej z olbrzymich ścian był napis: „Nuestras verdades levantan muros”, tzn. „Nasze prawdy wznoszą mury”. Na światowe zmiany, kończące pewną epokę, reagował Castro z przekornym oporem. Od 7 grudnia 1989 r. oficjalne słowa do narodu, państwa i partii brzmiały : „Socialismo o muerte!” (Socjalizm albo śmierć), zamiast wcześniejszego hasła „Patria libre o muerte!” (Wolna Ojczyzna albo śmierć).

Wraz z rozpadem Związku Radzieckiego skończyła się era, którą karmiła się Kuba. Szybko okazało się jak krucha jest gospodarka kubańska. Jedno po drugim się kończyło: olej, oświetlenie i w końcu nawet podstawowe pożywienie. Kubańscy głodowali. Tysiące demonstracji przeszło w sierpniu 1993 r. przez Promenadę Malecón w Habanie i skandowano: „Precz z Fidelem”. Nie chciano już więcej wielogodzinnych pouczających rozmów, dlaczego właśnie kryzys jest dowodem zwycięstwa i triumfu rewolucji. Po ponownej demonstracji w sierpniu 1994 r. Castro pozwolił na niepilnowanie wybrzeża przez wojsko, co sprawiło, że uwolniono olbrzymią falę uciekinierów. Poprzednia miała miejsce w 1980 r., natomiast teraz ponad 100 tys. Kubańczyków wyruszyło na emigrację.

W końcu musiał Castro zapowiedzieć „szczególny okres w czasie pokoju”. Jego brat Raul Castro, pełniący funkcję ministra obrony, wysłał żołnierzy na pola ze słowami „zamiast armat – ziarna”. Raul Castro miał wpływ na brata i dzięki niemu powoli nadchodziły pewne zmiany, m.in.: pojawiły się prywatne zakłady rękodzieła, czy jeszcze ważniejsze, zezwolenie rolnikom na tworzenie własnej marki. W myśl tworzenia własnej marki tzw. producent jedną część swoich zbiorów mógł sprzedać, zamiast je oddać za zbyt niską cenę. Powoli nadchodziły ustępstwa i obywatele zaczęli mieć nadzieję, że również i w ich kraju będzie „Pierestrojka”. Jednak te

ustępstwa nie były żadnym początkiem przemian, jedynie „cerowaniem” nędzy. W każdej chwili można było zrobić krok do tyłu. Ta sytuacja przypominała raczej rozwiązywanie zagadek „co jest możliwe, a co nie”. Dla obywateli były to nieustanne, nużące „gry myślowe”. Na przykładzie Kuby można najlepiej przestudiować jak funkcjonuje władza stosując samowolę. Lata 90. to ciągłe falowe działania do przodu i powrotu do poprzedniego stanu. Jednak nie jest to wynikiem walki najważniejszych osób w partii o kierunek polityki państwa. Fidel Castro trzymał nadal mocno stery w ręce, jednak ze względów swoich problemów zdrowotnych w lipcu 2006 r. władze przejął jego brat Raul, rozumiejący potrzebę drobnych, niewielkich zmian.

W 2008 r. Raúl Castro wybrany został Przewodniczącym Rady Państwa Republiki Kuby. Zastąpił na tym stanowisku brata Fidela, który rządził Kubą 49 lat. W 2011 roku, czyli trzy lata później został wybrany także I sekretarzem partii komunistycznej.

W ostatnim czasie widocznych jest wiele oznak zmian. W 2015 r. miała miejsce, zaaranżowana przez papieża Franciszka, tzw. dyplomatyczna odwilż.

Kuba i USA wymienili się znowu ambasadorami. USA zniosła embargo nałożone na Kubę. Dla kubańskiej gospodarki rozpoczyna się nowa epoka. Kubańczycy oczekują na nadchodzące nieznane częściowo niecierpliwie, częściowo pełni nadziei, częściowo z obawą. Każdy wie, że przemiany są nieuniknione, jednak nikt nie wie kiedy i jak to nastąpi. Czy będzie to w formie spokojnie załamanej dyktatury, czy też w formie ewolucyjnego przejście.